

Asia: VN/23100/2022

Lapsenhuoltolakiin liittyvien asetusten muutokset

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Digi- ja väestötietovirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto lapsenhuoltolakiin liittyvien asetusten muutoksista ja lausuu kunnioittavasti pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Suurin osa ehdotettujen asetusten säännöksistä ei koske Digi- ja väestötietoviraston toimintaa. Poikkeuksen muodostaa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annettavaksi esitetyn valtioneuvoston asetuksen 10 §, jossa viittauksella asetusehdotuksen 6 §:n 1 ja 2 kohtaan säädetään esitettävästä asiakirjaselvityksestä, kun joku pyytää rekisteröimään väestötietojärjestelmään toisessa valtiossa määrättyä huoltoa, eikä huoltopäätökseen ole Helsingin käräjäoikeuden vahvistusta. Ehdotuksen 6 §:n mukaan asiakkaan tulee aina esittää alkuperäinen päätös tai sen oikeaksi todistettu jäljennös. Tapauksissa, joissa päätös on annettu poisjäänyttä asiaan osallista vastaan, tulee pykälän 2 kohdan mukaan esittää lisäselvitystä. Lisäksi 10 §:n mukaan Digi- ja väestötietovirasto voi edellyttää muita selvityksiä.

Säännökseen sinänsä ei ole huomautettavaa, vaan Digi- ja väestötietoviraston käsityksen mukaan ehdotettu sääntely varmistaisi jatkossakin, että tieto ulkomailla määrätystä huollosta rekisteröitäisiin väestötietojärjestelmään asianmukaisten ja riittävien selvitysten perusteella säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa.

On kuitenkin syytä myös huomata, että väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 19 §:n 2 momentin mukaan pääsäännön mukainen laillistamisvaatimus ei koske tilannetta, jossa huoltotieto saadaan suoraan ulkomaiselta viranomaiselta teknisen rajapinnan avulla tai muuten sähköisesti luotettavalla tavalla. Digi- ja väestötietoviraston tulkinnan mukaan säännös mahdollistaa huoltotietojen tallentamisen väestötietojärjestelmään silloinkin, kun kaikkia edellä mainitun asetusehdotuksen mukaisia asiakirjoja ei ole saatu, mutta toisen valtion viranomaiselta suoraan saatuun tietoon voidaan luottaa esimerkiksi sillä perusteella, että tieto on merkitty tuon valtion väestörekisteriin. Näitä tilanteita

saattaa tulla ainakin Suomen ja Viron välillä väestön rekisteröinnistä 21.9.2022 solmitun sopimuksen tullessa voimaan ja siihen perustuvan tiedonvaihdon käynnistyessä arviolta vuoden 2024 aikana.

Muilta osin Digi- ja väestötietovirastolla ei ole lausuttavaa asetusehdotuksista eikä niiden perustelumuistiosta.

Salovaara Timo
Digi- ja väestötietovirasto

Sandell Torbjörn
Digi- ja väestötietovirasto